

FM 2015/39

Justus Hansen

19. marts 2015

Forslag til forespørgselsdebat om Pituffik, Thule Air Base. Hvad skal Grønland have ud af amerikanernes tilstedeværelse på grønlandsk territorium? Hvad skal vi kræve af afkast og hvilke aftaler skal vi kræve genforhandlet?

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

USA er vores venner og vores allierede. Amerikanerne yder os militær beskyttelse og er med til at sikre vore grænser. Det er som om, at dette faktum har det med at blive glemt i den nuværende ophedede debat om Pituffik. Thule Air Base.

Det er meget vigtigt, at dette faktum bliver taget langt mere i betragtning end tilfældet er, hvor det på det nærmeste lyder som om, at vi bliver groft udnyttet af amerikanerne.

Når det er sagt, så er Demokratesne glade for, at vi i dag skal diskutere, hvad vort land egentlig kan forvente at få ud af amerikanernes tilstedeværelse på vores territorium.

Husleje eller ej

Demokratesne synes egentligt, at det er rimeligt at have en dialog med amerikanerne om en eventuel huslejebetaling. Normalt er det sådan, at amerikanerne ikke betaler husleje for brug af baser i NATO-lande – argumentet om at amerikanerne betaler husleje for brug af en base i Kirgistan (der ikke er medlem af NATO) holder derfor ikke.

Til gengæld mener Demokratesne godt, at det kan påpeges, at Grønland er i en speciel situation. Danmark har det sikkerhedspolitiske ansvar for Grønland, men vi har i vid udstrækning Selvstyre, og det er ikke givet, at et fremtidigt selvstændigt Grønland nødvendigvis vælger at være medlem af NATO. På den baggrund kunne vi argumentere for, at USA eller eventuelt Danmark burde betale os en kompensation for at benytte vores territorium. Disse forhandlinger bør foregå i en venlig og konstruktiv tone med respekt for, at vi er venner og allierede.

Skattebetaling med videre

Demokraterne mener, at det vil være et helt legitimt krav, at vi forhandler en klar beskatningsaftale på plads med amerikanerne, så vi sikrer os, at de ansatte i Pituffik i videst mulige omfang betaler skat her i landet. Herudover bør vi sikre, at der bliver indgået en klar aftale om, at de udenlandske selskaber, der opererer på grønlandsk territorium forpligter sig til konstant at have et på forhånd aftalt antal praktikanter/lærlinge ansat. Dermed vil den amerikanske tilstedeværelse være med til at højne uddannelsesniveaue, og det er helt bestemt værd at tage med.

Igaliku Aftalen

Igaliku Aftalen blev indgået i 2004 mellem USA, Danmark og Grønland. Aftalen nævner en række områder, hvor USA og Grønland kan indlede et omfattende samarbejde til glæde for begge parter. Desværre er det som om, at disse gode tanker aldrig rigtig er blevet til noget konkret. Demokraterne mener, at den nuværende situation er en god anledning til at få gang i en dialog med amerikanerne om, hvordan vi i fællesskab kan udmønte og konkretisere samarbejdet. Både med hensyn til handel og turisme bør der være grobund for nogle gode aftaler, der kan komme os her i landet til gode i form af øget samhandel og flere turister og dermed øgede indtægter.

Det var Demokraternes foreløbige input til debatten.